

lovanému byla povolena lhůta do 1. ledna 1929, při čemž dodal, že »kdyby tento obnos per non concessum neměl právní povahu a účinky závdavku . . .«, čímž své stanovisko, že jde o závdavek ještě zvlášť zdůraznil, dále že v objednacím listě, jak již vyloženo, byla částka 1.000 Kč přesně označena jako závdavek, který podle bodu sedmého při nemožnosti dodržení platebních podmínek propadá — nemůže býti pochybnosti, že i podle vůle žalobcovy šlo o závdavek, nikoli o splátku na kupní cenu, což tvrdil i žalovaný. Byl-li však ujednán závdavek jako takový, byl by musil býti složen hned při uzavření smlouvy napřed (§ 908 obč. zák.). Odklad zaplacení závdavku na několik týdnů po uzavření smlouvy není právně možný. Žalobce nemůže se tedy domáhati zaplacení závdavku, čímž mu není arci bráněno, by se po případě nedomáhal splnění smlouvy, totiž zaplacení kupní ceny.

Čís. 12189.

Měl-li nabyvatel nemovitosti podle postupní smlouvy z roku 1921 nésti daně a veřejné dávky z nemovitosti od určitého dne po 1. březnu 1919, nebyl povinen nésti ze svého i dávku z majetku a z přírůstku na majetku (podle zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 15. prosince 1932, Rv I 1735/31.)

Notářským spisem ze dne 27. ledna 1921 postoupil žalobce se svou manželkou žalovaným nemovitosti. Podle odstavce VI. postupní smlouvy přecházela povinnost ku placení daní a jiných veřejných dávek z postoupených nemovitostí na nastupující žalované dnem církevního posvěcení jeho manželského sňatku, což se stalo dne 30. ledna 1921. Žalobci byla napotom vyměřena dávka z majetku a z přírůstku na majetku, již zaplatil. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných náhrady části dávky z majetku a z přírůstku na majetku vypadající na postoupené nemovitosti. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. **Důvody:** Poněvadž v notářském spise jest uvedeno »i jiné dávky veřejné«, má soud za to, že se ustanovení to vztahuje i na dávku z majetku a že i ji žalovaní notářským spisem na sebe převzali. Poněvadž žalobce dávku pokud se týče její část zaplatil, právem se domáhá zaplacení na žalovaných. Námitka žalovaných, že, kdyby byli na se dávku z majetku převzali, bylo by to pojato do notářského spisu, nepadá v úvahu, neboť, jak shora uvedeno, přebírají žalovaní »i jiné dávky veřejné z postoupené usedlosti« a právě proto ve smyslu § 914 obč. zák. musila by tato dávka z tohoto placení výslovně býti vyjmuta, což se však nestalo. **Odvolaací soud** žalobu zamítl. **Důvody:** Dávka z majetku a z přírůstku na majetku ve smyslu zák. ze dne 8. dubna 1920 čís. 309 sb. z. a n. jest dávkou individuální, postihující souhrn majetku poplatníka; za proplacení této dávky ručí ovšem nemovitosti, jež byly vzaty za základ pro posouzení výše jmění dávce podrobeného. Pro vznik osobní a věcné povinnosti k dávce a pro výši dávkou povinného jmění jest však podle §§ 2 a 6 řečeného zákona rozhodný stav dnem 1. března 1919. Nemohla tudíž přejíti povinnost ku placení

této dávky na žalované, ano dle odst. VI. notářského spisu placení daní a jiných veřejných dávek z postoupených nemovitostí mělo přejíti na žalované až dnem církevního sňatku, který se stal podle souhlasného udání stran dne 30. ledna 1921. Platební rozkaz na zaplacení dávky zněl na žalobce, kdežto žalovaným nebyla dávka majetková předepsána. Bylo tedy povinností žalobcovou dávku zapraviti. Pokud ovšem za dávku ručí po zákonu nemovitosti, které žalobce mezitím, než jeho platební povinnost podle jeho stavu majetkového ze dne 1. března 1919 vznikla a než skutečně dávku zaplatil, postoupil žalovaným, byli by žalovaní donuceni dávku platiti vzhledem k věčnému ručení nemovitosti, kterou zakoupili, kdyby žalobce nebyl zaplatil, leč byli by bývali v tom případě měli postih proti žalobci jako zciziteli, ježto jejich povinnost platiti daně a jiné dávky veřejné nastala teprve dnem sňatku, 30. lednem 1921. Jest činiti rozdíl mezi osobou ku placení dávky povinnou a mezi osobami, které za dávku tu vzhledem k nabytému vlastnictví postoupených nemovitostí ručí. V tomto směru jest ustanovení odst. VI. not. spisu zcela jasné a nelze z něho dovozovati, že by na př. i daně, jichž základ vyměření nastal před 30. lednem 1921, byli povinni platiti žalovaní, ač rovněž koupené nemovitosti za ně ručí, nýbrž nemůže býti sporu o tom, že žalovaní mají nésti daně, jež vznikly z vlastnictví a z držby těchto pozemků už po 30. lednu 1921. Doba doručení rozkazu platebního nemůže ovšem býti rozhodná pro vznik povinnosti, nýbrž rozhodnou jest doba vzniku základu pro vyměření (doba přechodu vlastnictví). Vždyť podle odst. V. notář. spisu postupující zavázali se žalovaným nabyvatelům postoupené nemovitosti odevzdati dluhuprosté, kromě knihovních závad co vkladů vedlejších, které měli však do roka dáti vymazati. Že žalovaní převzali na sebe zaplacení dávky z majetku a z přírůstku hodnoty, přes to, že dávka nesporně byla vyměřena žalobci, žalobce ani netvrdil a, jak shora dovozeno, z notářského spisu, jehož obsah jest jinak mezi stranami nesporný, přechod povinnosti platební ze žalobce na žalované nikterak nevyplývá.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel uplatňuje jen dovolací důvod podle § 503 čis. 4 c. ř. s., napadá právní názor odvolacího soudu, že žalovaní nejsou povinni zaplatiti mu dávku z majetku, protože se podle § 6 zákona ze dne 8. dubna 1920, čis. 309 sb. z. a n. osobní a věcná povinnost k této dávce řídí podle stavu dne 1. března 1919 a protože odstavec VI. notářského spisu ze dne 27. ledna 1921 se vztahuje jen na daně a jiné veřejné dávky, vznikající až po 30. lednu 1921. Leč dovolací soud schvaluje právní názor odvolacího soudu a odkazuje dovolatele především na výstižné důvody napadeného rozsudku, k nimž vzhledem k vývodům dovolání dodává toto: Dovolatel dovozuje povinnost žalovaných zaplatiti dávku z majetku z předpisu § 54 (1) zákona ze dne 8. dubna 1920, čis. 309 sb. z. a n., podle něhož placením dávky povinny jsou osoby v § 7 uvedené, po případě jejich právní nástupci. Leč předpis § 54 (1) zákona upravuje jen platební povinnost proti státu, již neobmezuje jen na toho, kdo byl

dávkou právě postižen, nýbrž ji rozšiřuje i na jeho právní nástupce. Ale tímto předpisem nebyl nikterak dotčen předpis § 6 (1) téhož zákona, že pro osobní a věcnou povinnost k dávce jakož i pro výši dávkou povinného jmění rozhodný jest stav a hodnota dne 1. března 1919, aniž jím byl zasažen právní poměr mezi zcizitelem a nabyvatelem jmění dávkou povinného. Tudíž již dnem 1. března 1919 postihla dávka z majetku nemovitosti, převedené notářským spisem ze dne 27. ledna 1921 na žalované a od té doby vázla tato dávka na nemovitostech. Byly jí tedy nemovitosti zatíženy již přede dnem 30. ledna 1921, kdy podle odstavce VI. notářského spisu ze dne 27. ledna 1921 přešla povinnost k placení daní a jiných veřejných dávek na žalované. Ani dalšími vývody dovolatelovými o přesunu platební povinnosti na žalované se nepodařilo vyvrátiti správné důvody rozsudku odvolacího soudu, jenž z ustanovení VI. odstavce notářského spisu ze dne 27. ledna 1921 ve spojení s jeho odstavcem V. správně dovodil, že žalovaní mají nésti jen daně a jiné veřejné dávky, jež vznikly z vlastnictví a držby pozemků až po 30. lednu 1921, nikoli však i veřejné dávky, na př. daně, pro jejichž vyměření nastal základ před 30. lednem 1921, jakž tomu bylo i při dávce z majetku. Důvody ty vyhovují i zásadě § 914 obč. zák., že při výkladu smluv nelze lpěti na slovním znění výrazu, nýbrž že jest vyšetřiti úmysl stran a smlouvě rozuměti tak, jak žádá obyčej poctivého obchodu.

Čís. 12190.

Koupil-li obchodní zástupce psací stroj pro vykonávání své činnosti jako obchodní zástupce určité obchodní firmy, nelze v této koupi spatřovati na jeho straně ani obchod základní ve smyslu čl. 271 po případě čl. 272 čís. 4 obch. zák., ani obchod pomocný podle čl. 273 obch. zák.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1932, R II 489/32.)

Žalobu o vydání psacího stroje, prodaného na splátky, zadal prodatel na ujednaném soudě, u něhož neměl kupitel obecné sudiště. Procesní soud první stolice uznal rozsudkem pro zmeškání podle žaloby. Odvolací soud vyhověl odvolání uplatňujícímu zmatečnost podle § 477 čís. 3 c. ř. s., zrušil napadený rozsudek a odmítl žalobu pro nepřislušnost. Důvody: Ježto podle žaloby jde o obchod splátkový a ježto podle zprávy okresního úřadu v Z. žalovaný není obchodníkem a proto se vzhledem k ustanovení § 10 zák. ze dne 27. ledna 1896 čís. 70 ř. zák. ustanovení o obchodech splátkových na smlouvy jím uzavřené vztahují, nemá ujednání sudiště rozdílného od bydliště žalovaného podle § 6 cit. zák. platnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Že jde o splátkový obchod ve smyslu zákona ze dne 27. dubna 1896, číslo 70 ř. z., stěžovatelka sama uznává, ale dovozuje, že tento splátkový obchod jest na straně žalovaného jako kupujícího jednáním ob-